

Victor Opaschi apreciativ la adresa Preafericitului Părinte Daniel: Patriarh al unei Biserici pe deplin angajată în societate

Secretarul de stat pentru culte vorbit marți la Patriarhie despre personalitatea Preafericitului Părinte Daniel pe care l-a numit un „ierarh pregătit să discearnă semnele vremii, provocările pe care societatea post-modernă le lansează”.

„Imaginea pe care ne-o oferă astăzi Preafericirea Sa este aceea a unui Patriarh al unei Biserici Ortodoxe pe deplin angajată în viața cetății, în mijlocul cetății, la locul care i se cuvine, pe de o parte, prin angajarea deplină a Bisericii în societate, iar pe de altă parte, prin dezvoltarea Parteneriatului cu statul român”.

Mesajul secretarului de stat pentru culte a fost prilejuit de onomastica Părintelui Patriarh Daniel și a fost transmis în cadrul momentului festiv din Palatul Patriarhiei.

Mesaj integral:

17 decembrie 2019

A vorbi despre personalitatea și activitatea Preafericitului Părinte Daniel – care încă din anul 1990, când urca în scaunul mitropolitan al Moldovei, era deja o personalitate formată, un ierarh pregătit să discearnă semnele vremii, provocările pe care societatea post-modernă le lansează – este pentru oricine un demers nu ușor.

Imaginea pe care ne-o oferă astăzi Preafericirea Sa este aceea a unui Patriarh al unei Biserici Ortodoxe pe deplin angajată în viața cetății, în mijlocul cetății, la locul care i se cuvine, pe de o parte, prin angajarea deplină a Bisericii în societate, iar pe de altă parte, prin dezvoltarea Parteneriatului cu statul român. Abia după Revoluția din Decembrie 1989 se poate vorbi cu adevărat de conturarea unei relații stat-culte în cheie democratică, centrată pe exercitarea liberă a credinței religioase, autonomia cultelor și consolidarea Parteneriatului dintre stat și culte prin politici publice echilibrate și coerente.

Încă de la făurirea României moderne, a exercitat o activitate de supraveghere și control asupra Bisericii, timp de un secol, statul român a fost mai degrabă prudent față de Biserică, privând de multe ori Biserica atât de resursele sale materiale, cât și de vocația ei de a se exprima și manifesta în spațiul public. Acum însă, putem spune că parteneriatul dintre stat și culte nu are doar valoare democratică – fiind consecința logică și directă a exercitării libertății religioase – ci și profunde valențe istorico-politice, prin faptul că regimul democratic de astăzi are datoria și reușește să vindece răni ale trecutului.

De-a lungul mandatului meu de secretar de stat pentru culte au fost multe episoade și provocări pe care am reușit să le depășim consultându-ne cu Preafericirea Voastră. Menționez aici doar inițiativele care propuneau într-o formă sau alta retragerea sprijinului statului pentru susținerea activităților cultelor sau impozitarea bisericii.

Secretariatul de Stat pentru Culte s-a implicat activ în dezbaterile publice, argumentând că Biserica plătește impozit la fel ca oricare altă organizație a societății civile și că beneficiază de aceleași facilități fiscale ca și acestea.

Publicarea rezultatelor cercetării pe care am realizat-o în anul 2015 referitoare la numărul lăcașurilor de cult existente în țară, cu sprijinul Preafericirii Voastre și al celorlalte culte, a temperat dezbaterea publică referitoare la dimensiunea

patrimoniului bisericesc și a arătat că în cadrul Bisericii Ortodoxe Române nevoia de noi lăcașuri de cult corespunde întru-totul necesităților și aspirațiilor spirituale ale credincioșilor ortodocși.

Tot în consultare permanentă cu Preafericirea Voastră, am reușit să punem în practică politici echilibrate în ceea ce privește sprijinul acordat comunităților religioase românești din afara granițelor țării.

Aș dori să Vă mulțumesc în mod deosebit pentru implicarea și sprijinul acordat Secretariatului de Stat pentru Culte în organizarea, în cadrul Președinției României la Consiliul Uniunii Europene în iunie anul acesta, a două conferințe internaționale, când, împreună am vorbit Europei despre latura pozitivă, integratoare și consensuală a libertății religioase și mai ales despre modelul românesc de parteneriat între stat și culte, care trebuie apărut și intensificat spre binele societății românești. Am vorbit și despre faptul că într-o Europă care se confruntă cu un val crescând de agresiuni de tip extremist și fundamentalist, România este un model de pace interconfesională și de bune practici în privința dialogului inter-religios, ceea ce subliniază dinamismul organizațiilor religioase și faptul că acestea sunt capabile să-și asume vocația spirituală și morală într-o logică perfect democratică.

Adesea, noi, Secretariatul de Stat pentru Culte, suntem supraîncărcați cu probleme și chestiuni birocratice. Încercăm să acționăm conform exigențelor legale și administrative din ce în ce mai stricte și mai multe, respectând principiile unei guvernări moderne.

În acest ritm, de cele mai multe ori nici nu mai avem timp să reflectăm asupra impactului muncii noastre în societate. De multe ori, nu găsim răgazul necesar pentru a respira într-un ritm diferit față de problemele de serviciu. În acest context, atuul nostru cel mai prețios este relația de încredere cu principalii noștri parteneri – cultele religioase, relație pe care, alături de colegii mei, m-am străduit în permanență să o cultivăm și să o aprofundăm.

Într-o lume din ce în ce mai analfabetă din punct de vedere religios și mai indiferentă față de libertatea religioasă, jucând rolul de mediator între cultele religioase și instituțiile statului, Secretariatul de Stat pentru Culte se află adeseori într-o poziție ingrată. Pe de o parte, avem datoria de a acționa conform priorităților guvernării, pentru modernizarea administrativă și pentru creșterea transparenței instituționale. Pe de altă parte, avem responsabilitatea de a afirma, în cadrul guvernării, importanța punerii în valoare a rolului și potențialului cultelor religioase din România în construirea binelui comun.

Rare sunt momentele când avem șansa să simțim cu adevărat că această misiune, cred, importantă a Secretariatului de Stat pentru Culte, este înțeleasă și apreciată.

De aceea, sprijinul Preafericirii Voastre este pentru noi un semnal foarte încurajator. Desigur, acest sprijin are o dimensiune instituțională, dar este ceva mai mult decât atât: are și o dimensiune foarte umană.

Vă mulțumim așadar pentru semnalele de încredere și pentru toate eforturile Preafericirii Voastre, în acești 30 de ani de la dobândirea libertății, de reșezare a relației dintre Biserică și stat pe făgașul normalității, care este cel al cooperării. Ați reușit, atât ca Mitropolit, cât și ca Patriarh, să afirmați importanța acțiunii în spațiul public a solidarităților religioase.

După aproape jumătate de secol de comunism, de tăcere impusă, Biserica s-a reafirmat în spațiul public drept acea comunitate în care cetățenii se regăsesc ca persoane umane responsabile față de aproapele, drept o comunitate care asumă acele exigențe ale umanității pe care statul nu are cum să le îndeplinească.

Astăzi, Biserica Ortodoxă Română este o Biserică dinamică, vizibilă în faptele și atitudinile sale. În numele credinței, milioane de români sunt beneficiari ai dărniceiei aproapelui, o dărnicie care nu se reduce la numărul de azile și cantine gestionate de Biserică, ci se împlinește în fiecare mână întinsă celuilalt în numele credinței.

Preafericirea Voastră,

Timpul a trecut cu folos, iar șantierul Catedralei Naționale a fost și continuă să fie un adevărat model de responsabilitate față de utilizarea banului public și un exemplu de bună practică pe care noi îl dăm cu fiecare ocazie și altora în ceea ce privește justificarea fondurilor publice.

Astăzi, când, datorită energiei Preafericirii Voastre, Biserica Ortodoxă Română este aproape de a finaliza cel mai important proiect al ortodoxiei românești din

modernitate – construirea Catedralei Naționale, suntem bucuroși să fim noi cei care onorează promisiunea statului român de a contribui substanțial la edificarea acestei biserici așteptate de români de mai bine de 140 de ani.

Preafericirea Voastră,

Vă felicit pentru activitatea pe care o depuneți ca Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române, atât în țara noastră, cât și în afara granițelor acesteia, pentru consecvența cu care cultivați responsabilitatea și discernământul ca valori centrale ale spațiului public al democrației.

La mulți ani!

Victor Opaschi
Secretar de Stat

basilica.ro